

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

FUNDAȚIA SOROS
ROMÂNIA www.soros.ro

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

EU INCLUSIVE

Transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Situația romilor în România, 2011.

Între incluziune socială și migrație

-selecție de informații-

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

FUNDAȚIA SOROS
ROMÂNIA www.soros.ro

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013

“Investește în Oameni!”

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

Editat de Fundația Soros România
Martie 2012

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

Coordonatoare:
Daniela Tarnovschi

Autori:
Ana Maria Preoteasa
Monica Șerban

Autori studii de caz:
Alina Bîrsan
Raluca Hirian

Culegere de date: Metromedia Transilvania

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

FUNDAȚIA SOROS
ROMÂNIA www.soros.ro

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

Raportul de țară privind România, realizat și publicat în cadrul proiectului EU-INCLUSIVE - transfer de date și schimb de experiență între România, Bulgaria, Italia și Spania, își propune să puncteze situația la zi a minorității romilor și incluziunii sociale a acesteia în țara cu cea mai numeroasă populație romă din Uniunea Europeană.

Raportul din România urmărește în capitole tematice coordonatele majore ale incluziunii sociale: ocupare, educație, sănătate, locuire și discriminare. Noutatea cercetării pentru România este analiza detaliată a subiectului migrației internaționale pentru comunitățile de romi, subiect care trece prin datele cantitative culese și parcurge inclusiv cele 5 studii de caz realizate în 5 comunități rome - Florești (Cluj), Petrilaca (Mureș), Fetești (Ialomița), Cornu de Sus (Prahova), Bereasca (Ploiești).

Analiza datelor strânse privind ocuparea relevă gradul scăzut de integrare pe piața muncii în 2011: doar 35,5% din minoritatea romă are un loc de muncă în 2011. 36% și-ar dori un loc de muncă și 28% sunt inactivi. Este un nivel scăzut al ocupării în comparație cu cel național. La nivelul populației generale din România rata ocupării era în 2011 de 58%, iar rata șomajului de 7,6%.

Precizare: În categoria celor ocupați au fost incluse toate persoanele care în ultima săptămână, dinaintea interviului au lucrat minim o oră, plătiți sau nu, în familie sau în afara familiei. Au fost incluse și persoanele angajate aflate în concedii medicale, de îngrijirea copilului etc.

Ponderea romilor care au un loc de muncă stabil este semnificativ mai mică: doar 10% dintre cei intervievați au lucrat permanent în ultimii doi ani, iar 51,5% din eșantion declară că nu au lucrat niciodată în ultimii doi ani.

38% din persoanele ocupate lucrează ca muncitori necalificați, 32% au ocupații calificate (muncitori, vânzători, comercianți), 9% sunt muncitori în agricultură, în timp ce 13% au ocupații tradiționale rome. Disponibilitatea respondenților de a munci continuă să fie semnificativă: 76% dintre cei fără loc de muncă și-au exprimat disponibilitatea de a începe imediat să lucreze dacă li s-ar oferi un loc de muncă, dar programele destinate calificării și recalificării se lovesc de obstacolul nivelului de educație scăzut al populației, dar și de lipsa de certitudini privind angajarea după absolvirea acestor cursuri.

Educația, sănătatea, locuirea și discriminarea ocupă un capitol separat al lucrării, ca dimensiuni esențiale ale incluziunii sociale.

Nivelul scăzut de educație face parte din cercul vicios al sărăciei și dependenței care cuprinde lipsa de acces gratuit la servicii de sănătate, locuire în condiții improprii, dar și discriminare. Cifrele cele mai îngrijorătoare sunt în continuare cele legate de acest aspect: 25% dintre

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

FUNDAȚIA SOROS
ROMÂNIA www.soros.ro

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

respondenți au declarat că nu știu să citească și să scrie, deci au recunoscut că sunt analfabeți. Din totalul eșantionului 23% nu au absolvit nici măcar ciclul elementar iar acestora și se adaugă 26% care au terminat doar primele 4 clase.

În aceste condiții șansele de incluziune, pe o piață europeană a muncii din ce în ce mai competitivă, le sunt diminuate semnificativ deoarece, conform legislației, nu pot fi calificate (calificări recunoscute legal) decât persoanele care au absolvit și ciclul gimnazial. Recuperarea acestor persoane pentru piața muncii de către proiectele de calificare pentru adulți este în continuare dificilă, cursurile fiind condiționate de absolvirea studiilor gimnaziale.

Migrația internațională a romilor, subiect extrem de discutat pe agenda publică europeană a ultimilor ani, este analizată în cadrul unui capitol care investighează și documentează procesul de migrație internațională de la creșterea graduală a fenomenului de după 1989 până la relativa lui accelerare începând cu 2007.

În contrapondere a discursului panicard al mass-media internațională, capitolul relevă ponderea relativ scăzută a acestui fenomen în cadrul minorității romă: peste 75% din populație nu a avut deplasări în străinătate, iar procesul de migrație este caracterizat mai degrabă prin plecări și reîntoarceri în țară dese și nu prin șederi lungi în străinătate. Intenția de plecare în străinătate a romilor, deși în creștere, este dublată de convingerea acestora că nu vor reuși să pună în mișcare acest proces, datorită condițiilor materiale precare în care se află.

Studiul a fost realizat pe un eșantion, reprezentativ la nivel național, de 1100 subiecți romi, auto-identificați, din comunități compacte și disipate. Marja de eroare a sondajului este de +/- 2,7%, la un nivel de încredere de 95%.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013FUNDAȚIA SOROS
ROMÂNIA www.soros.ro

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

Ocuparea romilor în România

Conceptul de ocupare este unul complex, multidimensional și include pe lângă accepțiunea clasică de a avea un loc de muncă stabil și alte modalități de vânzare (închiriere) a forței de muncă prin activități temporare mai puțin formalizate din punct de vedere contractual.

Un element specific ocupării romilor îl constituie chiar modelul tradițional, de angajare în ocupații mai puțin formale care presupun un timp de lucru flexibil, perpetuează meserii specifice (lăutar, lingurar, spoitor, cărămidar șamd), dar care nu oferă continuitate în obținerea de venituri și nici securitate socială.

În 1992 la scurt timp după revoluție, 22% dintre romi erau angajați, 17% aveau "afaceri pe cont propriu"¹ iar 45% se declarau „fără lucru”.

În 2011, structura ocupațională a romilor demonstrează în continuare un grad scăzut de integrare pe piața muncii. Gradul de ocupare al populației de romi este de 35,5%², 36% și-ar dori un loc de muncă și 28% sunt inactivi. Este un nivel scăzut al ocupării în comparație cu cel național. La nivelul populației generale din România rata ocupării era în 2011 de 58%, iar rata șomajului de 7,6%.

Ponderea romilor care au un loc de muncă stabil este semnificativ mai mică: doar 10% dintre cei intervievați au lucrat permanent în ultimii doi ani, iar 51,5% din eșantion declară că nu au lucrat niciodată în ultimii doi ani.

Datele din cercetarea de față arată că 38% din persoanele ocupate lucrează ca muncitori necalificați, 32% au ocupații calificate (muncitori, vânzători, comercianți), 9% sunt muncitori în agricultură, iar 13% au ocupații tradiționale rome.

Analiza structurii pe genuri a populației ocupate indică diferențe semnificative în favoarea bărbaților care desfășoară în proporție mai mare meserii calificate (35%, față de 10%). Cât privește însă ocupațiile tradiționale, procentul femeilor care încă le mai practică este mai mare decât al bărbaților, 14%, față de 11%.

În același timp femeile se regăsesc frecvent în ocupații care presupun îngrijirea persoanelor în dificultate sau a copiilor sau în cea de mediator (școlar sau sanitar). Cât privește tinerii, aceștia au un grad mai mic de ocupare pe piața muncii, 20% dintre tinerii cu vârste cuprinse între 25 și 34 de ani se declară inactivi, iar 42%, șomeri.

² În categoria celor ocupați au fost incluse toate persoanele care în ultima săptămână, dinaintea interviului au lucrat minim o oră, plătiți sau nu, în familie sau în afara familiei. Au fost incluse și persoanele angajate aflate în concedii medicale, de îngrijirea copilului șamd... (definiție ILO)

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

FUNDAȚIA SOROS
ROMÂNIA www.soros.ro

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

În medie, 50% dintre cei intervievați declară că lucrează pe cont propriu. Din totalul celor care declară că lucrează pe cont propriu 90% lucrează fără contract de muncă ceea ce poate conduce la asocierea categoriei cu cea de angajat temporar la negru, iar restul declară că au contracte sezoniere.

54% dintre cei care lucrează pe cont propriu au ales această activitate temporară și declară că au lucrat temporar ca soluție provizorie, negăsind alte angajamente contractuale permanente. Așadar nu se poate vorbi despre o alegere voluntară a ocupațiilor temporare ci de una determinată de piața muncii care nu oferă posibilitatea unor locuri de muncă stabile, cu contracte de muncă pe perioadă nedeterminată.

Categoria persoanelor care nu desfășoară activități economice este largă și cuprinde casnici, pensionari, persoane aflate în incapacitate de muncă, beneficiari de ajutor social și persoane fără ocupație/șomeri.

Structura pe genuri a celor neocupați și inactivi arată că 70% dintre femei se încadrează în această categorie, iar bărbați 52%.

Din totalul persoanelor care nu au ocupație, 56% își doresc să lucreze (din care 23% și-au căutat loc de muncă), iar 40% declară că nu își doresc să muncească.

Modalitatea principală de căutare a unui loc de muncă constă în apelul la rude, prieteni, un procent de 55% utilizând această metodă, iar 46% contactează direct angajatorii, doar 1% făcând demersuri pentru a începe o activitate pe cont propriu.

Educație

2 din 10 copii romi nu merg la școală, cel mai frecvent motiv invocat fiind cel legat de lipsa resurselor financiare.

După cum arată rezultatele cercetării, 25% dintre adulții de peste 16 ani declară că nu știu să scrie și să citească.

Femeile sunt într-o mai mare măsură afectate de analfabetism, existând o diferență de 10% între ele și bărbați în ceea ce privește capacitatea de scrie și a citi (declarată).

Grupa de vârstă cu cele mai multe persoane care declară că nu știu să scrie și să citească sunt cei între 25 și 34 de ani (29%) urmați de cei între 35 și 44 de ani (23%). Este vorba chiar de cei care ar trebui să activeze din plin pe piața muncii. 70% dintre cei care declară că nu știu să scrie și să citească provin din mediul rural.

După cum arată datele, 23% din populația de romi din cadrul eșantionului cercetării nu a absolvit nici o școală, 26% a terminat primele patru clase și 34% doar gimnaziul. Numai 17%

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

FUNDAȚIA SOROS
ROMÂNIA www.soros.ro

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

sunt cei care urmează un liceu, o școală profesională sau chiar mai sus, toate nivele de educație care le-ar putea oferi calificări necesare integrării pe actuala piață a muncii chiar și din România.

Analfabetismul este mai mult decât dublu în cazul eșantionului de romi, iar cei care nu au acces la calificări (nu au absolvit cel puțin ciclul gimnazial – 8 clase) este de 49% în comparație cu 27% media națională.

Sănătate

24% dintre respondenții din cadrul eșantionului și-au apreciat stare generală de sănătate ca fiind proastă și foarte bolnavi, iar 16% dintre subiecții eșantionului declară că au anumite neplăceri legate de sănătate. De altfel 70% dintre subiecții anchetei au declarat că în ultimele 6 luni el sau cineva din familia lui au apelat la serviciile de sănătate.

Jumătate dintre cei intervievați s-au declarat ca beneficiari ai asigurărilor de sănătate. 55% dintre femeile din eșantion au declarat că au asigurare de sănătate sau acces gratuit la serviciile de sănătate față de 45% dintre bărbații intervievați.

54% dintre respondenți au declarat că s-au simțit discriminați în relație cu instituțiile publice de sănătate.

Locuire

În cadrul eșantionului cercetării actuale, 53% dintre cei intervievați au declarat că locuința lor este situată în mediul rural. Doar 4% dintre respondenți au declarat că trăiesc în centrul orașului, 31% locuind în oraș, dar la periferia acestuia, în suburbii.

Conform studiului de față 82% dintre respondenți declară că locuința în care stau în momentul de față este proprietate personală a unui membru al gospodăriei (fără ipotecă sau împrumut). Datele nu iau însă în considerare dreptul de proprietate asupra terenului pe care este construită locuința.

Din totalul celor intervievați 6% beneficiază de o locuință închiriată de la stat sau primărie, 5% declară că folosesc locuința fără să plătească chirie, iar pentru 1% aceasta este una improvizată.

Din datele cercetării reiese că 23% dintre romii din eșantion împart aceeași cameră cu cel puțin alte două persoane (deci o cameră este împărțită de 3 persoane și peste). Mai mult de jumătate dintre respondenți (58%) declară că locuința în care trăiesc este construită din

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013FUNDAȚIA SOROS
ROMÂNIA www.soros.ro

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

materiale durabile (piatră, beton, cărămidă, BCA, panouri), dar un procent semnificativ (30%) recunoaște că locuința este construită din paiantă sau chirpici.

Discriminare

În 2011, în cadrul actualei cercetări, 62% dintre respondenți au declarat că nu s-au simțit niciodată discriminați în ultimul an față de 34% care au răspuns afirmativ.

În cadrul cercetării de față femeile sunt cele care percep mai puternic discriminarea, în procent de 38%, față de doar 31% dintre bărbați.

32% dintre cei din urban declară că, față de acum 10 ani, comunitatea romă este mai mult discriminată, afirmație cu care sunt de acord doar 23% dintre respondenții din mediul rural, mai bine integrați și acceptați de către comunitățile mici din care fac parte, dar și mai izolați în ceea ce privește frecvența relațiilor cu indivizi cât mai diferiți.

Situațiile în care discriminarea este cel mai puternic resimțită, conform răspunsurilor primite, sunt cele legate de modul în care personalul centrelor de sănătate, ale spitalelor se comportă cu etnicii romi (54%). Imediat pe locul următor se situează relațiile cu personalul serviciilor sociale (48,7%) care au, conform declarațiilor, un puternic caracter discriminatoriu față de romi.

Dintre respondenți, 42% semnalează existența unor comportamente discriminatorii în cadrul interviurilor pentru o slujbă, angajatorul manifestând o astfel de atitudine care apoi are mari șanse să influențeze posibilitatea găsirii unui loc de muncă. Tot legat de discriminarea resimțită la angajare, 34% dintre etnicii romi din cadrul eșantionului semnalează existența acestuia în rândul celor care fac angajări temporare, iar 23% vorbesc de existența unui comportament discriminatoriu din partea funcționarilor Agenției Județene pentru Ocuparea Forței de Muncă (AJOFM).

Mobilitate și migrație internațională la populația de romi din România după 1989

Dacă în primii 12 ani de după 1989 (1990-2001) procentul romilor care călătoriseră în străinătate era marginal, în intervalul de după 1 ianuarie 2002 până la aderarea la România la Uniunea Europeană (2002-2006), urcă la 8%.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRU

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

FUNDAȚIA SOROS
ROMÂNIA www.soros.ro

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

O nouă schimbare în regimul circulației internaționale pentru români, odată cu trecerea la statusul de cetățeni europeni, ridică din nou proporția romilor care, dintr-un motiv sau altul, călătoresc în străinătate: aproximativ 15% dintre intervievați au experiența unei ieșiri în afara țării după 1 ianuarie 2007.

Din totalul celor chestionați, 75% declară totuși că nu au efectuat nicio deplasare în străinătate.

Peste jumătate din indivizii care s-au deplasat în străinătate în intervalul 2007- mai 2011, au ieșit cel mai recent din țară în 2010 sau 2011 și mai mult de patru cincimi începând cu 2008. Informația pare să sugereze că migrația romilor este în plin proces de structurare în momentul actual. Procentul ridicat al celor plecați recent - reveniți recent trimite mai degrabă către un pattern de migrație bazat pe plecări și reîntoarceri frecvente, decât la stagii lungi de ședere în străinătate urmate de reveniri/reveniri lungi.

Trei pătrimi din cei care au experiența deplasării în străinătate au revenit acasă după 6 luni sau mai puțin, majoritatea a locuit mai puțin de 3 luni în străinătate.

Munca este principala motivație a deplasării, iar faptul că vizita în străinătate (la o foarte mare diferență) este cea de-a doua justificare sugerează, așa anticipam, că migrația romilor este una economică, marcată de lipsa resurselor și efortul căutării lor în afara granițelor.

Imaginea unei migrații înalt difuze la nivel european, către destinații numeroase, este mai degrabă contrazisă de rezultatele sondajului: revenirile din perioada 2007 până în prezent se fac preponderent din 5 țări, Spania și Italia, urmate de Franța, Germania și Ungaria, celorlalte destinații ale migrației romilor, exclusiv europene, le sunt atașate procente marginale de reveniri.

Dacă elementele legate de cultura și istoria romilor ca populație în continuă mișcare ar putea duce către ipoteza unei circulații accentuate între destinații (în special în Uniunii Europene, unde lipsa restricțiilor legate de libera circulație ar putea favoriza o asemenea strategie), datele de sondaj nu susțin o asemenea idee. Pentru cea mai recentă deplasare în străinătate, romii care se aflau în momentul sondajului în România se orientaseră preponderent către o singură destinație (indiferent de țară).

Numai 5% dintre cei 5548 de indivizi despre care s-a cules informație sunt, indiferent de motiv, perioada de timp sau destinație, plecați din gospodărie. Cea mai mare parte a plecărilor sunt externe (peste trei pătrimi): spațiul intern pare a fi perceput ca unul ce oferă oportunități reduse prin mobilitate, cu o preponderență accentuată a plecărilor pe perioade scurte de timp.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI
ȘI PROTECȚIEI SOCIALE
AMPOSDRUFondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013FUNDAȚIA SOROS
ROMÂNIA www.soros.ro

Investește în oameni!

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013.

Axa prioritară 6: Promovarea Incluziunii Sociale

Domeniul major de intervenție 6.4: Inițiative transnaționale pentru o piață inclusivă a muncii

Titlul proiectului: EU INCLUSIVE – transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania

Număr de identificare proiect: POSDRU/98/6.4/S/63841

În contextul actual, este probabil să asistăm la o reducere temporară a segmentului care se înscrie mai degrabă într-un pattern de migrație circulatorie, cu deplasări de durată scurtă și (probabil) reveniri dese la origine.

Aproape 65% dintre cei plecați au vârste cuprinse între 18 și 39 de ani; proporția celor de peste 50 de ani este redusă, pentru ca migranții de peste 60 de ani să fie mai degrabă excepții.

Întrebați dacă intenționează să se deplaseze în afara țării în următorul an, 69% răspund negativ, iar 27% afirmativ.

Dacă intenția de plecare în străinătate în viitorul apropiat este relativ răspândită la populația de romi, numai jumătate din cei care își doresc să plece (13% din eșantion), sunt siguri sau foarte siguri că un asemenea plan va fi transformat în realitate.

Modul în care se structurează intenția la populația de romi pare să fie conform cu pattern-ul identificat acum câțiva ani de zile pentru toată populația: bărbații, mai degrabă decât femeile, par a fi, în România, cei care inițiază procesul deciziei de migrație.

Datele par să sugereze că, cel puțin la nivelul intenției, mai degrabă indivizii care nu sunt purtătorii elementelor culturale specifice (nu sunt vorbitori de limba romani) includ în planurile lor de viitor un stagiul de muncă în străinătate. Dacă imaginea cu care ne-am obișnuit din presă este cea a comunităților tradiționale de romi care se îndreaptă către Vestul plin de promisiuni, cel puțin în faza de intenție, aceasta pare să fie mai degrabă latura înalt vizibilă a deplasărilor în străinătate, nu și structura sa de consistență. 32% dintre cei care intenționează să plece nu vorbesc limba romani.

Cei care s-au simțit discriminați cel puțin o dată în decursul ultimului an în țara de origine, având intenție de a adopta o strategie de mobilitate internațională reprezintă un procent de 30%.

Raportul de țară “Eu. Inclusive. Transfer de date și experiențe privind integrarea pe piața muncii a romilor între România, Bulgaria, Italia și Spania” este disponibil integral, în varianta electronică, pe site-ul Fundației Soros România www.soros.ro.

Mai multe informații despre acest studiu puteți obține contactându-ne telefonic la 021. 212. 11 01 sau prin e-mail la info@soros.ro